

Stadin ikäohjelma

Titta Reunanen ja Anu Markkola

Vanhusneuvoston kokous 13.11.2018

Hyvinvointisuunnitelma

- Hyvinvointisuunnitelmassa kerrotaan mitkä ovat kaupungin tavoitteet, miten niitä toteutetaan ja millä tavalla tavoitteiden toteutumista mitataan
- Stadin HYTE:n painopisteet valtuustokaudelle huomioi ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta
- Hyvinvointisuunnitelma toteuttaa kaupunkistrategiaa kuuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteen kautta
 1. Eriarvoisuuden vähentäminen
 2. Liikkuva ja terveellinen kaupunki kaikille
 3. Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy
 4. **Ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen**
 5. Helsinki edistää asukkaidensa mielenterveyttä ja päihteettömyyttä
 6. Elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat

HYTE-kokonaisuus

Hyvinvointisuunnitelman viestintä

- Hyvinvointisuunnitelma on lyhyt ja kompakti koontiasiakirja, joka toimii lakisääteisten vuosittaisten raporttien sekä laajan hyvinvointikertomuksen sisältöä suuntaavana asiakirjana.
- Hyvinvointisuunnitelma julkaistaan internetsivuna osana HYTE työn digitaalista kokonaisuutta. (alustava suunnitelma hel.fi - sivu)
- Jokaiselle kuudelle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteelle on luotu oma alasivu ja julkaistaan verkossa erikseen sovittavana ajankohtana
- Alasivuille tulee painopistettä kuvaava teksti sekä linkki taulukkoon, jossa on keskeiset painopistettä kuvaavat tavoitteet, toimenpiteet, oletetut vaikutukset, seurantamittarit ja vastuutahot

Mihin suunnitelma rakennetaan?

- Jokaiselle painopisteelle on avattu oma alasivu
 - Taustoittavaa tekstiä ja taulukot keskeisistä tavoitteista, toimenpiteistä, mittareista, oletetuista tuloksista sekä vastuutahot
- Alasivut avataan julkisiksi Hyte-ohjausryhmän 12.11. kokouksen jälkeen

ETUSIVU » KAUPUNKI JA HALLINTO » STRATEGIA JA TALOUS » KAUPUNKISTRATEGIA » HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN JOHTAMISRAKENNE » HYVINVOINTISUUNNITELMA 2019–2021

KAUPUNKISTRATEGIA
Kaupunkistrategia 2017–2021
Kiinteistöstrategia
Kävelykeskusta ja maanalainen kokoojakatu
Maapolitiikka
Merellinen strategia
Eriarvoisuuden vähentäminen ja nuorten syrjäytymishaaste
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisrakenne
Hyvinvointisuunnitelma 2019–2021
Liikkumisohjelma

Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021, luonnos
Hyvinvointisuunnitelman luonnosta päivitetään näille sivuille syksyn 2018 aikana.

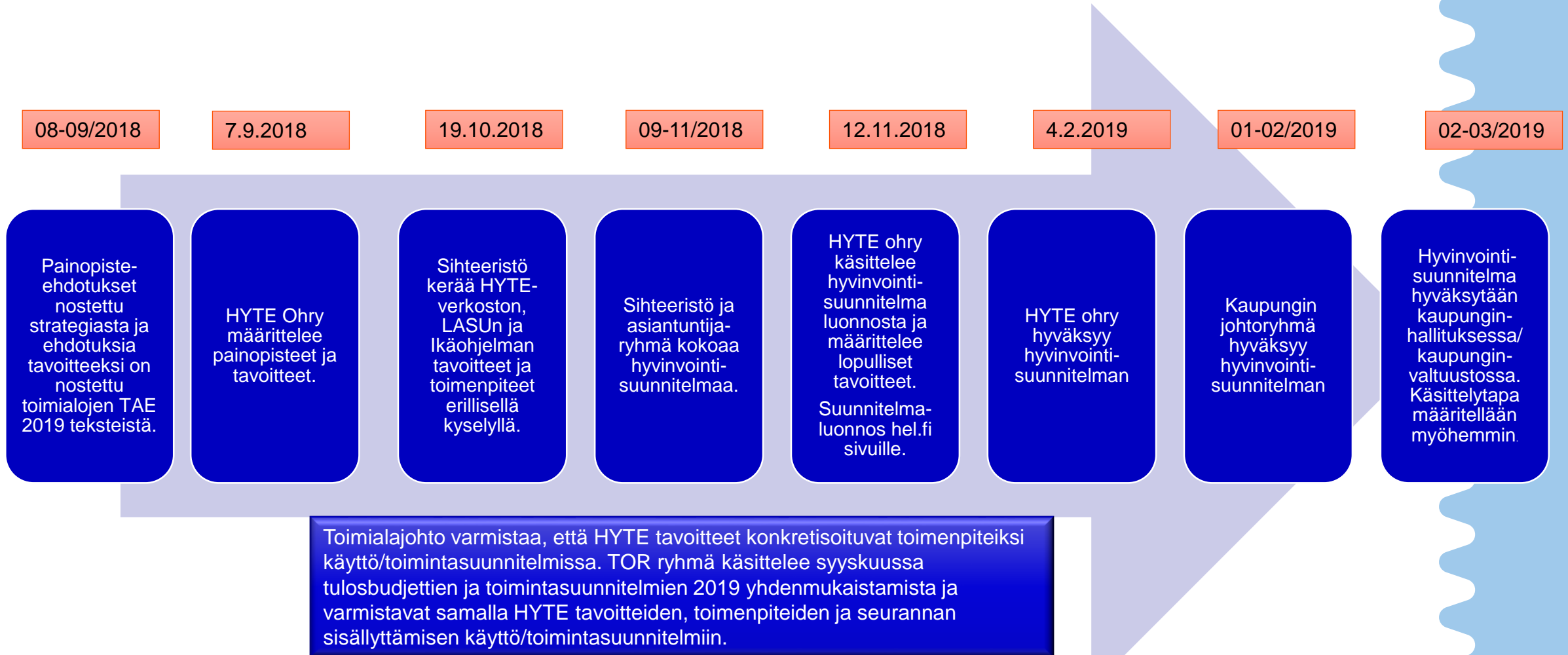
Lainsäädäntö määrittelee, että lapsille ja nuorille sekä ikäihmisille on oltava kaupunginvaltuuston hyväksymät hyvinvointisuunnitelmat. Helsingissä nyt valmistella oleva kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma sisältää nämä lainsäädännön velvoitteet. Kaupunginvaltuusto käsittelee hyvinvointisuunnitelmaa osana talousarviovalmistelua alkuvuodesta 2019.

Hyvinvointisuunnitelman lähtökohdana on kuvaus helsinkiläisten hyvinvoinnista ja palveluista, jotka löytyvät raporteista **Helsingin tila ja kehitys 2016** sekä **toimintaympäristöanalyysi 2017**.

Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma sisältää kaupunkistrategian pääpainopisteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, sekä niihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/strategia-ja-talous/kaupunkistrategia/hyvinvointi-terveys-johtamisrakenne/hyvinvointisuunnitelma/>

Hyvinvointisuunnitelmatyön eteneminen

Stadin ikäohjelma

- Stadin ikäohjelma on Helsingin kaupungin suunnitelma siitä, kuinka kaupunki huolehtii ikäihmisten hyvinvoinnista, toimintakyvystä sekä sosiaali- ja terveystalvveluista seuraavan kolmen vuoden aikana.
- Valmistelun lähtökohtana toimivat vanhustalvvelulaki ja kaupunkistrategia
- Stadin ikäohjelma rakennetaan osana koko kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden suunnittelua ja järjestämistä (HYTE-suunnitelma)
- Toimenpiteet ovat vielä ehdotuksia - ei lopullisesti päätettyjä
- Suunnitelmaa käsitellään kaupungin johtoryhmässä, josta voi tulla muutos- ja muokkausesityksiä
- Kaupunginvaltuuston päätös 2019

Ikääntyneet kaupungin strategiassa

- *”Jokaisella helsinkiläisellä on mahdollisuus elää kokemusrikasta ja laadukasta elämää ja saada siihen tarvittava tuki ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa. Toimiva kaupunki on erityisesti ikääntyneiden sekä tukea ja apua tarvitsevien etu.”*
- *”Terveysten edistämiseksi Helsingissä lisätään kaupunkilaisten toimintakykyä ja mahdollisuuksia turvalliseen itse- ja omahoitoon ja kotona asumiseen. Helsingissä vahvistetaan kotihoitoa ja sen asiakkaiden ja työntekijöiden hyvinvointia sekä pyritään ennaltaehkäisemään akuutteja tilanteita. Erityistä huomiota kiinnitetään toimintarajoitteisten kuten ikääntyneiden mahdollisuuksiin elää kokemusrikasta elämää. Ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Ympäri vuorokautiseen hoitoon pääsy turvataan silloin, kun hoidon turvaaminen kotona ei ole enää mahdollista. Palvelujen saatavuutta ja laatua arvioidaan säännöllisesti.”*
- *”Eriarvoisuuden vähentämisen päämääränä on tavoittaa aikaisemmin apua ja tukea tarvitsevat kaupunkilaiset – erityisesti heidät, jotka tarvitsevat paljon tukea tai hoitoa. (...) Kaupunki tunnistaa syrjäytymisen ehkäisylle keskeisiä ryhmiä myös työikäisten ja ikääntyvien ikäryhmissä ja räätälöi heille yksilöllisiä ja parempia palvelukokonaisuuksia.”*
- *”Helsinki (...) vahvistaa ikääntyneiden toimintakykyä ja osallistumista Stadin ikäohjelman mukaisesti.”*
- Kaupunkistrategian mukaan tavoitteena on rakentaa Helsingistä maailman toimivin kaupunki. Toimivuus perustuu yhdenvertaisuuteen, vahvaan sosiaaliseen koheesioon sekä avoimuuteen ja osallistavaan toimintaan.
- Kaupungin tavoitteena on olla maailman parhaiten digitaalisuutta hyödyntävä kaupunki: palveluiden digitalisoimisessa on huomioitava saavutettavuus ja käytettävyys mm. ikäihmisten kannalta
- Palvelutuotannossa huomioidaan palveluiden asiakaslähtöisyys, saavutettavuus ja laadukkuus

Valmisteluprosessi

- Ikäohjelman valmistelu käynnistyi elokuussa 2018
- Valmistelua varten koottiin 20 hengen projektiryhmä kaupungin toimialojen ja vanhusneuvoston edustajista
- Toimialat ja kanslia kokosivat yli 100 erilaista tekoa, joilla kaupunki tulee huolehtimaan ikääntyneiden hyvinvoinnista ja toimintakyvystä. Toimenpiteet kattavat koko kaupungin ja sen palvelut
- Lokakuussa järjestettiin vuorovaikutustilaisuuksia ja KerroKantasi-kysely

Asukastilaisuuksien anti

1. Tieto käyttöön ja vauhtia digiloikkaan	<ul style="list-style-type: none">- Seniori-infon toimintaa kehitetään- Hel.fi-sivustosta tehdään helppokäyttöinen, ymmärrettävä ja hyödyllinen ikäihmisten kannalta.- Kokeillaan kotiin tarjottavaa digitukea.
2. Voimaa vaikuttamiseen ja osallisuuteen	<ul style="list-style-type: none">- Kaupungin tilojen ja tilaisuuksien esteettömyyteen panostetaan. Induktiosilmukoita lisätään kaupungin toimipisteissä ja esteettömyyden huolehtimisesta tehdään oma ohje kaupungille.- Kaupunki tarjoaa tiloja ja tapahtumia, joissa ikäihmisten helppo kohdata toisiaan ja viettää aikaa yhdessä. Esimerkiksi työväenopiston järjestämät Opistotreffit.- Vapaaehtoistoiminnan muotoja kehitetään helpommin saataviksi (esimerkiksi kirjaston lukulähettiläät sekä kulttuurikaveri ja liikuntakaveri -toiminta).
3. Iätöntä asumista	<ul style="list-style-type: none">- Ikääntyneille tarjotaan asuntoja läheltä monipuolisia palvelukeskuksia ja turvataan erilaiset vaihtoehdot asumisessa.- Parannetaan palveluiden saatavuutta lähellä kotia kehittämällä jalkautuvia vapaaehtoistoiminnan muotoja esimerkiksi kirjaston lukulähettiläät sekä kulttuuri- ja liikuntakaveri-toiminnalla.- Yleis- ja asemakaavasuunnitteluun otetaan käyttöön esteettömyyskriteerit ja niiden noudattamisen seuraaminen.
4. Luotuja liikkumaan	<ul style="list-style-type: none">- Hissittömiin vanhoihin taloihin asennetaan hissejä.- Julkisten kulkuvälineiden esteettömyyteen panostetaan.- Katujen talvikunnossapitoa parannetaan
5. Muistiystävällinen Helsinki	<ul style="list-style-type: none">- Kaupungin tietämystä muistiystävällisyydestä vahvistetaan, ja kaupungin henkilöstöä koulutetaan muistisairaiden arkeen, tarpeisiin ja kohtaamiseen liittyen.- Aivosairauksien riskiä vähennetään järjestämällä ikäihmisille elintapaohjausta. (Asukkaat, joilla on lievän kognition heikentyminen, ohjataan osallistumaan ryhmiin.) Kuntoutuslaitteistoa kehitetään niin että omaseuranta olisi mahdollista.
6. Käyttäjälähtöiset palvelut	<ul style="list-style-type: none">- Omaishoidon palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös etäyhteydellä. Työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään.- Vahvistetaan asiakasymmärrystä ja jatketaan kaupungin henkilöstön koulutusta muistisairaiden arkeen, tarpeisiin ja kohtaamiseen liittyen.

Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseksi

1. Tieto käyttöön ja vauhtia digiloikkaan

Ikääntyneiden on helppo löytää tietoa heitä koskevista asioista. Kaupunki panostaa sähköisiin palveluihin ja digitalisaatioon, ja huolehtii että kaikki kaupunkilaiset pysyvät mukana digiloikassa – myös ikäihmiset

- Helsinki kehittää ikääntyneiden palveluiden viestintää laadukkaammaksi ja monikanavaisemmaksi. Seniori-info-verkkopalvelu kokoaa yhteen ikäihmisille tärkeää tietoa sähköisessä ja painetussa muodossa, Helsinki-info osallistuu erilaisiin ikäihmisille suunnattuihin tapahtumiin monipuolisissa palvelukeskuksissa ja tuo kaupungin neuvonnan asiakkaiden luokse ja Helsinki-info-julkaisussa huomioidaan ikäihmisten tarpeet.
- Kaupungin verkkosivuilla julkaistaan Ikäpassi-koulutussarja videoina. Sama koulutussarja toteutetaan yhteistyökumppanien kanssa palvelukeskuksissa ja mahdollisesti muualla. Ikäpassi on tietopaketti ikääntymisestä. Sen kautta kaupunkilaiset saavat tietoa ikääntymisen tuomista mahdollisuuksista ja muutoksista. Ikäpassi-materiaali sisältää ohjeet huoli-ilmoituksen tekemiseen. Hyvinvointi- ja terveysvaikutusten arvioinnin osana arvioidaan myös ns. ikävaikutuksia.
- Kaupunkitasoista digitukea ja kaupungin digipalveluita kehitetään ja koordinoidaan käyttäjälähtöisesti ikäihmisten tarpeet huomioiden. Kaupunki kokeilee kotiin tarjottavaa digitukea.

2. Voimaa vaikuttamiseen ja osallisuuteen

Kaupungin toimivuus rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle ja osallisuudelle. Jokaisella helsinkiläisellä on mahdollisuus elää kokemusrikasta elämää. Kaupunki tarjoaa siihen tarvittavan tuen ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa

- Kaupunki tarjoaa palveluja, tiloja ja tapahtumia, joissa ikäihmisten helppo kohdata toisiaan ja viettää aikaa yhdessä. Esimerkiksi monipuoliset palvelukeskukset, Työväenopisto, Arbis ja kirjastot toimivat kohtaamispaikkoina. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan jalkautuvia vapaaehtoistoiminnan muotoja kehittämällä.
- Yli 75-vuotiaille järjestetään alueellista toimintaa yhteistyössä palvelukeskustoiminnan, liikuntapalvelujen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toiminta kohdennetaan erityisesti alueille, joilla ei ole liikuntapalveluja tai -tiloja ja joiden sosioekonominen asema on heikko.

3. Iätöntä asumista

Terveyden edistämiseksi Helsingissä lisätään kaupunkilaisten toimintakykyä ja mahdollisuuksia turvalliseen omahoitoon. Aukkaat voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman kauan. Palveluihin on helppo päästä kotoa. Kodin lähiympäristö on mahdollisimman esteetön, jotta kotoa pääsee myös pois.

- Olemassa olevaa rakennuskantaa ja asuinalueita parannetaan soveltuvaksi ikäihmisten asumiseen mm. edistämällä hissien rakentamista ja parantamalla lähiympäristön esteettömyyttä. Ikääntyneille soveltuvia asuntoja vuokra-asumisesta omistusasumiseen sijoitetaan lähelle monipuolisia palvelukeskuksia, hyviä palveluja ja joukkoliikenneyhteyksiä. Kaupunki kehittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ikäihmisille soveltuvia asumisen konsepteja.
- Omaishoidon palveluja kehitetään edelleen nykyistä sujuvammiksi ja monimuotoisemmiksi. Palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös käyttäen etäyhteyksiä. Myös työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään.

4. Luotuja liikkumaan

Terveysten ja hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään entistä enemmän yhteistyötä, ja liikkumisen nostetaan tässä suureen osaan. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurin pariin.

- Kaupungissa turvataan esteettömyys asumisessa, liikkumisessa ja palveluiden käyttämisessä. Yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä korostetaan esteettömyyssuunnittelua. Uusilla kaava-alueilla määritellään kaavasuunnittelun yhteydessä ne alueet, joilla edellytetään esteettömyyden erikoistasoa, esimerkiksi ikäihmisten palvelutalon sijoittelussa. Jalankulkijoiden turvallisuutta tuetaan huomioimalla esteettömyys.

5. Muistiystävällinen Helsinki

Ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Helsingin palveluiden kehittämisessä huomioidaan muistiystävällisyys ja muut ikäihmisten erityistarpeet.

- Kaupunki vahvistaa asiakasymmärrystään ja uudenlaisten kumppanuuksien syntymistä. Osana toimialojen täydennyskoulutusta jatketaan henkilökunnan koulutusta muistisairaiden arjesta ja tarpeista sekä heidän kohtaamisestaan.

	Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta- mittarit	Oletettu tulos/ vaikutus	Vastuutaho
	Ikääntyneen väestön hyvinvointi ja toimintakyky kasvaa.	Helsinki tukee ikääntyneiden hyvinvointia Stadin ikäohjelman mukaisesti.	Koettu terveys Koettu elämänlaatu Koettu yksinäisyys	Ikääntyneen väestön hyvinvointi ja toimintakyky kasvaa.	Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia
	Ikääntyneiden mahdollisuudet aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin paranevat.	<p>1. Tieto käyttöön ja vauhtia digiloikkaan: voimaa vaikuttamiseen: Ikääntyneiden on helppo löytää tietoa heitä koskevista asioista. Kaupunki panostaa sähköisiin palveluihin ja digitalisaatioon, ja huolehtii että kaikki kaupunkilaiset pysyvät mukana digiloikassa – myös ikäihmiset.</p> <ul style="list-style-type: none"> Helsinki kehittää ikääntyneiden palveluiden viestintää laadukkaammaksi ja monikanavaisemmaksi. Seniori-info-verkkopalvelu kokoaa yhteen ikäihmisille tärkeää tietoa sähköisessä ja painetussa muodossa, Helsinki-info osallistuu erilaisiin ikäihmisille suunnattuihin tapahtumiin monipuolisissa palvelukeskuksissa ja tuo kaupungin neuvonnan asiakkaiden luokse ja Helsinki-info-julkaisussa huomioidaan ikäihmisten tarpeet. Kaupungin verkkosivuilla julkaistaan Ikäpassi-koulutussarja videoina. Sama koulutussarja toteutetaan yhteistyökumppanien kanssa palvelukeskuksissa ja mahdollisesti muualla. Ikäpassi on tietopaketti ikääntymisestä. Sen kautta kaupunkilaiset saavat tietoa ikääntymisen tuomista mahdollisuuksista ja muutoksista. Ikäpassi-materiaali sisältää ohjeet huoli-ilmoituksen tekemiseen. Hyvinvointi- ja terveysvaikutusten arvioinnin osana arvioidaan myös ns. ikävaikutuksia. Kaupunkitasoista digitukea ja kaupungin digipalveluita kehitetään ja koordinoidaan käyttäjälähtöisesti ikäihmisten tarpeet huomioiden. Kaupunki kokeilee kotiin tarjottavaa digitukea. 		Ikääntyneet saavat entistä helpommin tietoa heitä koskevista asioista ja palveluista.	<p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p> <p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p> <p>Sosiaali- ja terveystoimiala ja kaupunginkanslia</p> <p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p>

	Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta- mittarit	Oletettu tulos/ vaikutus	Vastuu-taho
	<p>Ikääntyneiden mahdollisuudet aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin paranevat.</p>	<p>2. Voimaa vaikuttamiseen ja osallisuuteen: Jokaisella helsinkiläisellä on mahdollisuus elää kokemusrikasta elämää. Kaupunki tarjoaa siihen tarvittavan tuen kaikissa elämän vaiheissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunki tarjoaa palveluja, tiloja ja tapahtumia, joissa ikäihmisten helppo kohdata toisiaan ja viettää aikaa yhdessä. Esimerkiksi monipuoliset palvelukeskukset, Työväenopisto, Arbis ja kirjastot toimivat kohtaamispaikkoina. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan jalkautuvia vapaaehtoistoiminnan muotoja kehittämällä. • Yli 75-vuotiaille järjestetään alueellista toimintaa yhteistyössä palvelukeskustoiminnan, liikuntapalvelujen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toiminta kohdennetaan erityisesti alueille, joilla ei ole liikuntapalveluja tai -tiloja ja joiden sosioekonominen asema on heikko. 	<p>Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p>	<p>Ikääntyneiden mahdollisuudet harrastaa, kouluttautua ja viettää aikaa toisten ikäihmisten ja muiden ihmisten kanssa kasvaa.</p>	<p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p> <p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p> <p>Sote, Kuva, Kasko ja kaupunginkanslia</p>
	<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatu paranee.</p>	<p>3. Iätöntä asumista: Helsinki lisää kaupunkilaisten mahdollisuuksia turvalliseen asumiseen ja omahoitoon. Asukkaat voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman kauan. Palveluihin on helppo päästä kotoa. Kodin lähiympäristö on mahdollisimman esteetön, jotta kotoa pääsee myös pois.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olemassa olevaa rakennuskantaa ja asuinalueita parannetaan soveltuvaksi ikäihmisten asumiseen mm. edistämällä hissien rakentamista ja parantamalla lähiympäristön esteettömyyttä. Ikääntyneille soveltuvia asuntoja vuokra-asumisesta omistusasumiseen sijoitetaan lähelle monipuolisia palvelukeskuksia, hyviä palveluja ja joukkoliikennenyhteyksiä. Kaupunki kehittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ikäihmisille soveltuvia asumisen konsepteja. • Omaishoidon palveluja kehitetään edelleen nykyistä sujuvammiksi ja monimuotoisemmiksi. Palvelut räätälöidään omaishoitajan ja hoidettavan tarpeen mukaan. Omaishoitajien vertaistukea järjestetään myös käyttäen etäyhteyksiä. Myös työssäkäyvien omaisten tukimuotoja kehitetään. 	<p>Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p>	<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Suurempi osa ikääntyneistä asuu omassa kodissaan ja on tyytyväinen asuinoloihinsa ja elinympäristöönsä.</p>	<p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p> <p>Sote, Kympp, kaupunginkanslia</p> <p>Sote ja kaupunginkanslia</p>

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta- mittarit	Oletettu tulos/ vaikutus	Vastuu-taho
<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatu paranee.</p>	<p>4. Liikkuminen ja kulkeminen: Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään entistä enemmän yhteistyötä, ja liikkumisen nostetaan tässä suureen osaan. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurin pariin.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaupungissa turvataan esteettömyys asumisessa, liikkumisessa ja palveluiden käyttämisessä. Yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä korostetaan esteettömyyssuunnittelua. Uusilla kaava-alueilla määritellään kaavasunnittelun yhteydessä ne alueet, joilla edellytetään esteettömyyden erikoistasoa, esimerkiksi ikäihmisten palvelutalon sijoittelussa. Jalankulkijoiden turvallisuutta tuetaan huomioimalla esteettömyys. 	<p>Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p>	<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Suurempi osa ikääntyneistä asuu omassa kodissaan ja on tyytyväinen asuinoloihinsa ja elinympäristöönsä.</p>	<p>Kaikki toimialat</p> <p>Kymp, Sote, Kaupunginakanslia</p>
<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatu paranee.</p>	<p>5. Muistiystävällinen Helsinki: Ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta elämän loppuvaiheeseen asti. Helsingin palveluiden kehittämisessä huomioidaan muistiystävällisyys ja muut ikäihmisten erityistarpeet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaupunki vahvistaa asiakasymmärrystään ja uudenlaisten kumppanuuksien syntymistä. Osana toimialojen täydennyskoulutusta jatketaan henkilökunnan koulutusta muistisairaiden arjesta ja tarpeista sekä heidän kohtaamisestaan. 	<p>Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p>	<p>Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.</p> <p>Suurempi osa ikääntyneistä asuu omassa kodissaan ja on tyytyväinen asuinoloihinsa ja elinympäristöönsä</p>	<p>Kaikki toimialat ja kaupunginkanslia</p>

1. Eriarvoisuuden vähentäminen

Tavoitteet

- Kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja tietoon ja vaikuttavuuteen perustuvilla menetelmillä.
- Kaupunkitietoa tuotetaan selkeästi ja ymmärrettävästi valmistelun pohjaksi ja päätöksenteon tueksi.
- Kehitetään päätösten vaikutusten ennakoarviointia.
- Tavoitetaan aikaisemmin apua ja tukea tarvitsevia kaupunkilaisia.
- Myönteisellä erityiskohtelulla edistetään yhdenvertaisten palvelujen toteutumista ja ehkäistään segregatiokehitystä.
- Turvataan tulotasosta ja taustasta riippumatta yhdenvertainen palveluiden saatavuus.

Painopisteen tulosmittarit

- Alueiden eriytymisen indeksi*
- Ennaltaehkäisevän toiminnan vaikuttavuus*
- Huono-osaisuusindeksi*
- Työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys

*=kehitteillä olevia strategiamittareita

2. Liikkuva ja terveellinen kaupunki kaikille

Tavoitteet

- Helsinkiläisten liikkuminen lisääntyy ja terveydelle haitallinen, liiallinen istuminen vähenee. Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus pienenee. Yhä useampi helsinkiläinen liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. *(Liikkumisohjelma)*.
- Edistetään terveellisiä elintapoja.
- Tuetaan ihmisten mahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen. Mahdollisuuksia luodaan pitämällä huolta olosuhteista, jotka tukevat hyvinvointia ja terveellisten valintojen tekemistä.

Painopisteen tulosmittarit

- Kaupunkilaisten liikkumisen ja istumisen osuus (%) valveillaoloajasta.*
- Vapaa-ajan liikuntaa harrastavien osuus
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (Move!)
- Koettu terveys
- Koettu elämänlaatu

*=kehitteillä oleva strategiamittari

3. Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy

Tavoitteet

- Kaikissa kaupungin palveluissa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia, tuetaan lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä ehkäistään syrjäytymistä ja vahvistetaan vanhemmuutta.
- Tavoitteena on systeeminen muutos, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä.
- Edistetään nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta.

Painopisteen tulostittarit

- Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi
- Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret
- Ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet
- Lasten ja nuorten osuus, joilla harrastus
- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja laatu

4. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoitteet

- Ikääntyneen väestön hyvinvointi ja toimintakyky kasvaa.
- Ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatu paranee
- Ikääntyneiden mahdollisuudet aktiiviseen osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin paranevat.
- Ikääntyneiden asumisolot ja kotona asumisen mahdollisuudet vahvistuvat.

Tulospainopisteen tulosmittarit

- Koettu terveys
- Koettu elämänlaatu
- Yksinäisyyden kokeminen
- Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

5. Helsinki edistää asukkaidensa mielenterveyttä ja päihteettömyyttä

Tavoitteet

- Helsinkiläisten mielen hyvinvointi lisääntyy.
- Helsinkiläisten päihteiden käyttö vähenee.
- Vähennetään alkoholin, tupakkatuotteiden, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamia haittoja.
- Edistetään savuttomia ja nikotiinittomia arkiympäristöjä.

Painopisteen tulospittarit

- Koettu elämänlaatu
- Nuorten päihteiden käyttö*
- Lasten ja nuorten kokema kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus
- Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus**
- Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus**

*=*nuorten hyvinvointi-indikaattoreita kouluterveyskyselystä*

**=*osa kehitteillä olevaa huono-osaisuusindeksiä, strategiamittari*

6. Elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat

Tavoitteet

- Kehitetään keskustan ja kaupunginosien elinvoimaisuutta.
- Edistetään liikkumisen sujuvuutta kestäväillä kulkumuodoilla.
- Edistetään viherverkoston ja puistojen monipuolisuutta sekä ulkoliikuntaa ja viherympäristössä oleskelua.
- Kaikille helsinkiläisille mahdollistetaan osallistuminen kulttuuri- ja harrastustoimintaan.
- Paikallisen turvallisuussuunnittelun ohjaamisella tuetaan kaupungin turvallisuuden ja ihmisten koetun turvallisuuden lisäämistä.
- Edistetään helsinkiläisten keskinäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Lisätään kaupunkilaisten turvallisuuden tunnetta vähentämällä päihteistä aiheutuvia turvallisuushaittoja ja parantamalla yleisten paikkojen turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Painopisteen tulospittarit

- Koettu turvallisuus
- Asukasviihtyvyys*
- Pyöräliikenteen määrä automaattilaskentapisteissä
- Saavutettavuus asukkaiden näkökulmasta*
- Asiakaskokemus/palvelutyytyväisyys*

*=kehitteillä olevia strategiamittareita